Estimus bonorum totius Cleri huius
Communitatis Focarium cum tota Plebe et bonis

| | | |
|---|---|---|
| Arsone in estimo | flor. 27 | ß. — d. |
| Brisago | flor. 11 | ß. — d. |
| Canobium cum Plebe | flor. 16 | ß. — d. |
| Terra totius Vallis | flor. 21 | ß. — d. |
| Intragne | | |
| Lexia cum Vergonte | flor. 14 | ß. — d. |
| Terra Tramalie et | flor. 5 | ß. 10 d. |
| Plebis | flor. — | ß. 19 d. |
| Comune Fifflier | flor. — | ß. 9 d. |
| Loco de Monallo | flor. — | ß. 3. d. |
| Loco de Arolo | flor. — | ß. 4 d. |
| Loco de Solima | | |
| Loco de Cerro cum Fi= | flor. | ß. 12 d. |
| =olo | flor. | ß. 16 d. |
| Loco Cauani | flor. 11 | ß. 5. d. 4 |
| Loco Mergoli | flor. 5 | ß. — d. |
| Arona | | |
| Angleria cum Plebe et Loco | flor. 5 | ß. — d. |

post Dedicationem Ecclesiae

[illegible] 73

Spatenti di Sorio

Teresa Bossi Vedova Gemelli Tutrice e Curatrice
Ottavio Benigno Bossi Visconti Contutore dei Figli Minori
Gemelli cioè che sono

Maria Annunciata Gemelli Maritata Barbieri
Francesco
Giuseppe
Luigi
Antonio
Gio Benigno
Carlo
Gerolamo
Paolo

73

Hec sunt Statuta Sorisii.

Ad laudem Divinii Nominis, et decretum Rmi DD. Joij Antonii Serbelloni Mri Cardlis S. R. Eccle tituli S.ti Georgii ad Velum Aureum Epatus Novarie perpetui Admi: nistratoris, Comitis Angule Riparie, Orbe, ac Laudiani, et Melij, et Domini Sorisii Terre pie rec, et reparate facte, et dicte per Egregios, et probos viros D. Ludovicu Legnini fgnu D. Jacobi, Bernardinum Cayarettum fgnu Joij Petri Jacobum Magaglii dictum de Silvino fgnu D. Dominici, et Georgium Raynia fgnu D. Antonioli omnes de Sorisio ad id faciendu deputatos, et electos per Consules, Con: siliarios, Comune, et homines Sorisii etc. quos Joannes vocatus p. D. Leonardu Coppettum de Capreolis fgnu D. Jacobini Not.ii pub. Sorisii sub die 19. Mensis Junij 1553. ut litis abbreviaretur, et audacia calumniantium re: primeretur etc. perpetuo in Terra Sorisii, et ejus territo: rio observentur, prout jacet per litteras ad literam ab ig. alijus interpretatis alijusq. ex eis fienda.

De juramento, et obligatione per Potestatem prestando.

In primis statuerunt, et ordinaverunt, quod Potestas, qui pro tempore deputatus fuerit ad jus reddendu in Terra Sorisii et ejus jurisdict.is teneatur, et debeat, antequam administret ad officium ipsius primum jurare ad Sta. De Evangelia manibus suis corporaliter tactis super in manibus

Conjulum, et ad Banerium juris solitum solvi ipsius Terre
Sorisii, qd observabit statuta ipsius Terre Sorisii, et contenta
in eis, et bona, et jura Rempublicam ipsius Terre Sorisii
defendet, et manutenebit toto suo posse, et jus, et juris-
dictiones vedet, et faciet ubique bona fide, et sine fraude
remotis ira, odio, amore, timore, prece, et precio, ac omni
commodo, et damno ejus, et cuiuscunque alterius persone,
teneatur q. ex. ipse D. Potestas legere, et ibidem fidejubere
de stando, et conjgnando se sindicatui in fine ejus officii de
ejus regimine, et gestis in officio predicto, et de solvendo
condemnationes, que contra eum fieri contingerint, et pena
quas incidet, et in actu prestiturus sue de premissis
statutis ullam pretendere possit ignorantia eidem, et eidem
presentetur liber provisionum statutorum, de quibus fa-
ciat fieri pub. Instrum rogandi per Dom. Notum, et
cura provisionum exequendis. sit Consules Comunis pre-
di, qui pro tempore erunt, qui si negligentes fuerint
incurrant penam libras quing. solvibus pro quolibet
eorum applicandis Comuni Sorisii, et qd predictus D.
Potestas teneatur residere ad locum Banerii juris dicti loci
Sorisii, per homines ipsius loci dyebus dominicis, et
hebdomadas in vesperis, et alijs temporibus congruis re-
sidere, et jus petentibus reddere, et hoc sub pena sol-
dorum viginti singulis die, quo non sederit



vot.as applicata pro medietate Comuni predicti Sorisii, et pro alia medietate Comuni Sorisii.

De electione Servitorij

Item statutum, et ordinatum fuit ut D. Potestas Conjuly, Comunis, et hominis Sorisii predicti teneantur eligere, ac deputare Ser. unum pro citando personas ad Banerium juris predicti, ubicunque, et ad alia ad officium Potestatis predicti necessaria, et qui servitor ipse teneatur, statim qd electus fuerit jurare ad S.ta Dei Evangelia manibus suis corporaliter tactis coram pena delatione, et in manibus pris D. Potestatis de faciendo, et exercendo officium predictum bona fide, et sine fraude remotis ut.as, et qd ipse Ser.s teneatur. Officium dictum Servitorie fideliter exercere, et facere sub pena Solidorum viginti Imp. singula vices applicand. ut.as, et ultra teneatur arbitrio pris D. Potestatis, et fiscalis domini, et Consulum Comunis predicti, qui per tempora deputabuntur.

De Salario Potestatis, et Ser.is

Item statuerunt, et ordinaverunt, qd D. Potestas Sorisii habeat pro ejus salario a Comuni Sorisii Libras viginti quinque Imp. singulo anno, videlicet in quolibet festo S.ti Petri mediante, et alteram mediante alio quolibet festo Nativitatis D.ni N.J.C. cuiuslibet anni, et hoc ultra alia eid. spectantia a vigente capitulum Statutorum, et qd Ser.s offic. predicti habeat salarium pro quo ejus officio exercendo eid. Consules Comunis, et homines Sorisii predicti teneantur.

## De aliis officiis seribendis

Itz. statuerunt, et ordin.t, quod actuarius curie, quam criminalia scribenda ad officium Baiulj jurisd.ci spectabunt per Notarium ad id eligendum, et deputandum per Consules, Comune, et Homines Sorisii pred.i, seu per maiorem partem eorundem sub pena unciarum quinquaginta auri boni scribendorum ipsius loci Sorisii, seu maioris partis eorundem.

## De duodecim hominibus Consilii in terra Sorisii eligendis, et eorum auctoritate.

Itz. statuerunt, et ordin.t, quod in terra ipsa Sorisii, et ejusjurisd.ne per majorem partem hominum habitantium in ipsa terra et jurisdict.ne eligantur, et deputentur, et eligi, et deputari debeant, ac poss.nt in scriptis in pubblico Consilio, seu pubblica vicinantia ibidem ex singulis duodecim ex probioribus, et bonis viris ipsius terre Sorisii, dummodo non eligantur ejusdem ejusdem. nisi unus pro quabet parentela existat, et appelletur, et esse, et appellari debeant hominum de Consilio, et quandocumq. vacaverint, et faciant totum Consilium, et totam vicinantiam ipsius loci Sorisii, et quod duodecim ut s.pra electi, et pro tempore futuro eligendi providere, et facere habeant, et debeant ea omnia, quæ ejusmodi, et necessaria esse videbuntur. ita omnia pro bono, et comodo reipubblice ipsius terre Sorisii, et qui duodecim ut s.pra eligendi, et postea electi, seu major pars eorum prestito primitus per eos juramento





ad S.ta Dei Evangelia manu propria corporaliter tactis scripturis de se recte, et fideliter, ac juste in offic.o pred.o exercendo, et bonum reipubblice faciendo, et procurando, et exercendo toto eorum posse possint, et valeant, ac eis licitum sit quandocumq. edere, condere, ponere, ordinare, et facere in Comuni, et hominibus pred.i Sorisii omnia, et quecumq. ordinia, et provisiones quascumq. proclamationes, et ordinationes, et eligere, et deputare quascumq. Campanias, qui pro utilitate, et comodo reipubblice, Comunis, et hominum Sorisii utilibus, et necessarii esse et videbuntur, et pro expedita custodia, et Campanee, ac omnes, et singulas res, et bona ipsius loci, et Comunis, ac singulas personas Sorisii, et forensium eorundem, ac manutenendas, et defendendas molendinorum, furnorum, et stratarum Comunis, et hominum, ac ejusdem quorumcumq. votorum, per eos fiendorum, ac ejusdem cum, et sub quibuscumq. penis, et salariis in premissis, et circa premissa per eos, et ut s.pra imponendis, applicandis, et exequendis, prout per eos, et ut s.pra ordinatum fuerit, et quod omne, et totum id, quod per tres ex duodecim ut s.pra eligendis, et electis, seu majorem partem eorum, et de eorum mandato editum, ordinatum, pubblicatum, et factum fuerit valeat, et teneat, ac observetur, et ejus contrarium, et contrafacientes non possint aliquo modo, id exequendis, et

per D. Rectorem Sorisii perinde, et acsiato juridi
et legitè ordinatum, editum, positum, proclamatum
et factum fuisset aliquibus in contrarium faciendibu
non obstantibus, quibus omnibus derogatum sit, et esse
intelligat.

De Coagulibus in Terra Sorisii eligen.
et eorum Salario.

Dg. statuerunt ut s.a, gd dicti homines de Consilio ut s.a
eligendi describi facere debeant super Lystam una tri=
ginta et probioribus, et divitioribus virij ipsius terre
Sorisii, in quibus computentur ipsi duodecim, et quibus duo
eorum singulis sex mensibus sint, et esse debeant Con
sules, et exactores taleare, et intratarum Communis,
et hominum Sorisii, et qui singulis sex mensibus de ip
triginta hominibus fiat, et provisio. sorte, qui duo eo
debeant esse Coagulis, et qui stabit, quibus sors ve
nerit faciant offm Coagulis in ipsa terra per sex
mensis continuos, et sic fiat de sex mensibus in sex
mensis, donec Lysta predicta finita erit, quo finita,
fiat novitèr alia, et seqtur. quorum, et gd D. Con
sules habeant a Communi predo singulis sex mensibus
pro eorum mercede libras tres Ingles pro quolibet
eorum, et gd D. Coagulis teneant, et obbligati sint
videre mantenam, et calculos, ac rationes de gest
et administratis per eos in dicto eorum Coagulatus offo

SORISO 73



dictis duodecim de Consilio ut s.a electis

De bonis, possessionibus, et juribus
Communis Sorisii per D. Rectorem inquirendis

Dg. statuerunt, et ut s.a, gd quilibet D. Rector teneatur ad
omnem requisitionem Coagulum Communis predi diligenter per=
quirere omnia, et quecumq. bona Communis Sorisii, et
quorumcumq. occupatores, et detentores bonorum, reorum, et jus
rium Communis Sorisii cogere, et compellere per omnia
via efficaciora juris remedia ad ea relaxanda dicto
Communi, et hominibus vibe stregarie, et sgura judicij, et
et summarie cognoscendo sine datione libelli, vel
alicuius petitionis, et sine aliqua alia solemnitate
juris, et gd in premissis non admittat. quod Consilij
sapientum, et hoc non obstantibus aliquibus statutis,
vel juris., ordinib., vel provisionib. factis, vel fiendis
in contrarium cognoscentibus, et facientibus

Quod in questionibus a solidis centum
Jan. infra cognoscat, et decidat. sum=
marie, ac etg. de mercedibus, solafacti
veritate inspecta attenta, et ad exe=
cutionem ab.g. condemnatione.

Dg. statuerunt, et ut s.a, gd in questionib. a solidis
centum Jan. infra, ac etg. in dependentib. occasione
mercedis teneatur D. Potestas Sorisii providere, et decidere,
ac executionem omnedere summarie, et solafacti

veritate attenta, servato tamen hac forma, vi[delicet], si debitor citatus ad instantiam creditoris oriturus, vel in scriptis non compareverit die, et hora pro qua citatus fuerit ad respondendi de jure agnoscendi se vel debitorem sive in rebus, sive in pecunia, ad tunc ipse D. Prætor teneatur, et ei liceat ex. ubi. aliqua contumacia non obstante, sed tantummodo in alia. scripta relatione ejus citatoris, et contumacia non allegata contra eum allegata ab eo citato, et non comparente audiere singulariter pro prima solita vice. Si per contumaciam, et deinde contumacem contumacia, et bona sua concedere, et ipse servitores fieri facere executionem ex. ubi. ad summam libras. quinq. Inyrtbus, ac exigendas legitimas. perinde fiendas, et quod ei ex post prolationem citatoris poterit ex. ad cuius instantiam executio facta fuerit, comparuerit, et de executione se legitime contumacem fuerit, purgata prius per eum dicta contumacia, et soluta expensis pro parte legitime facta eo ipso ad novam defensionem admittatur, et arbitrio, et eo statuatur terminus decem octo proximorum. ad probandum, et reprobandum, quo elapso, et emanato tamen prius per curiam Prætoris deveniatur ad condemnationem, vel absolutionem juxta ius suadebit, et si debitor non compareat, ipse teneatur. prima die juridica pignus consignare, et eum in cantaverit, et facere fieri infra.

Demum, et ordinem observando in licentia pignorandi, concedendi ex. observando per Ser.os Prætores fieri. relationem pignorum, et pignora consignando, et ea incantando, et denunciando.

Ipse statuerunt, et ordinarunt, quod quilibet licentia per D. Prætorem Sonitii concedenda Ser.i pro pignoris fiendi fiat, et subscribatur per Notarium Curiæ Sonitii, et signetur per primum D. Prætorem cum expressione nominis, et cognominis ejus ad cuius instantiam concedit, et ejus contra quem concedit, et summæ, et quantitatis ejus pro qua fiendi debet pignoratio, et causæ pro qua, et dicti, et mensis, et anni, quibus concedit, et quod Notarius capiat ejus. in actis teneat, et brevia aliter fienda, et proclamata non contineat nec bullata, et quod Ser.s Curiæ Sonitii teneatur. infra unam diem Iuridicam postquam dicti pignora consignata fuerint dicta brevia accedere ad domum debitoris, seu in alio loco, ubi de bonis mobilibus, vel semovendis debitoris reperiri contigerit, et pignoris bonis ejusdem pro summa creditoris in brevia expressis ubi de eis reperiri potuit facere, et prima die juridica tunc proxime fut. relationem executionis pignoris per eum facte Notario Curiæ Sonitii facere, qui Notarius eam relationem in actis scribat

...SORISO 73

et pignora facta ad Bancum Jurij Sorisij solitum
consignare, et eis consignatis ipsamet die incantare, et
plus offerenti publice, et alta voce prima vice offerre,
qui incanum scribat ut dr. quibus incantatis teneatur
dd. D. Prætor incantus ipsos ad instantiam creditorij ia requi-
tis denuntiare cum pignoribus ipsis ex, quibus ipsa pignora
facta erunt presentato, vel ad eorum domos habitationum
presente de consuetudine, et ex. 7. testimonium sta-
tuere, inde ad alium primum diem juridicum tunc prox-
fut. ad exburgand. creditori quantitatem, et sumptus ex,
pro quo pignus ipsum factum fuerit, dummodo ipsa
denuntia fiat per tres dies continuos ante dictum diem
juridicum, quo die juridico elapso, et non exburgata sum-
ma pro pignus ipsum debeatur ut, et esse intel-
ligat. ipso jure ex, qui ipsum pignus incantaverit, ipso
exburgante creditori sumptus, et quantitatem, pro
qua incantatus fuerit, et si pignus plus non fuerit pro
ad sumptus, et quantitatem credit; quod servetur alias
pignus faciat debitori, et similiter observetur circa
De pena prohibentes ser.ti
pignora, et relatis vetus fiendis,
et alia exequi ex. prout in capitulis
concedendo, et de bonis ea solvere band.
Sed statuerunt, et ordinaverunt ser.ti habentes ba-
cum ad pignorand. modo predicto vid. concessum

ORISO 73



pignus retaverit, si summa, et quantitas ejus pro
quo pignus fiendum fuerit, erit ad libras quing. bonon. infra
et retaverit pignus incurrat in penam solidorum viginti
bonon. et si erit ad libras quinquaginta bonon. supra incurrat
bonon. quadraginta bonon. applicand. pro me-
tori Sorisii, et pro altera medietate
exequendo ea prout dd. Prætor statuet
teneatur relatis ejus vetus
dies quo sic sub ipsamet pena ejus
teneatur, et debeat ad instantiam creditoris
dare alium similem pignorandi licentiam
tis, et citra spatium de bonis debitoris
unum vel duobus, vel pluribus
ejus ipsum ser.ti plamen expendi ex
teneatur ex. sub pena de
die lunam ut sic tunc prox. fut.
re, et relatis ejus, et consignare ex
quo sic, et servet. ordo premissus,
teneatur facere debitum summ, et di-
re investigare pro inventis in
semovendis debitor pignus
pro in, et casu quo non inventet, ad investiget,
et caret intelligatur, et qualia bona immobilia
habeat, et possideat debitor, una cum testib, et ac:

et pignora facta ad Bancum Juris Sorisii solitum
consignare, et eis consignatis ipsamet die incantare, et
pluy offerenti publice, et alta voce prima vice offerre,
qui incanti civili et curie. Quibus incantatis teneatur
dict. D. Pretor
tis denuncian
facta erunt
presente
tuere, ind
fuer. ad ex
pro qua
denuncia
juridica
nia pra
bujus, ip
et burgar
qua inc
ad sum
pignus

creditoris in ips
tus ipsa pignora
habitationis
examinari fa
dicto tenie prox
et summariam ips
modo ipsa
te dicta die
n exhuppra sum
t, et esse intel
ntaverit, ipso
ontrario, quo
non fuerit possit
quod Serv. abso
brevitatis gratia
ri
nda,
et eam executio
cum famulis
concedendo, et de bonis in solutum dando.
Sors statuerunt, et usus fuit juramentum Serv. habens bo
cum ad pignorandum modo quo supra dict. concessum

pignus retaverit, si summa non quantitas ipsi pro
quo pignus fiendum fuit, erit ad libras quing. Imp. infra
quam retatam pignus incurrat in penam solidor. viginti
Imp., et si erit ad libras quinquen Imp. supra incurrat
in penam solidor. quadraginta Imp. applicand. pro me-
dietate D. Pretori Sorisii, et pro altera medietate
Communi Sorisii exigenda per dictum D. Pretorem sum-
marie, et de plano sine strepitu figure judicii, et
facere interim de quo sub juramento pena trig.
statim ipsi Pretor teneatur, et debeat ad instan Credito-
ris concedere, et dare aliam similem pignorandi licentiam
et pignorum portas, et ostia frangendo de bonis debi-
toris seu prefato una cum duobus, vel pluribus
famulis, seu officii ipsius Serv. ipsamet expungi ex-
dictis debitoris, qui Serv. teneatur ex sub pena de
qua supra infra de una alia vel alias prox. fut.
ipsum pignus facere, et relat. ejus, et consignare, et
incantare, et facere per se, et servos, ordo premissis,
et Serv. in premissis teneatur facere debitum summ, et di-
bona, et summopere investigare pro invenienda ea
bonis mobilibus, vel semoventibus debitoris pignus
prædict., et casu quo non invenirent, qd invenient,
et unde invenire queat, et qualia bona immobilia
habeat, et possideat debitor, una cum forma, et ac-

BORISO 73

tionibus, si quis super aliquibus bonis habeat, aliue: dicty, et eadem in scriptis in forma terminus predm scribi faciat in actis per dom. Petrum Barri, qua descripta facta, liceat creditori illa eorum, que sibi melius vide: buerit, in solucionem credit predi, et expensarum predi recipere eligere, et datum in solutum eorum sibi fieri a pte D. Pretore petere. Qui Pretor stati: tim commictere debeat extimatoribus prebbis so: vitis quatenus videbit et dicet dicti extimandis. Qui extimatores teneantur infra tres dies proxime sequentes illa providere, et extimationem precii re: rum de. in scriptis in manibus Petri predi redigi facere, qua relata, et extimatione facta creditor citari faciat debitorem personaliter, vel ad eius domum solite habitationis in actis, comparituram prima die juridica tunc prox. fut. ad videndum, et audiendum dictum D. Pretorem ut. bona ut supra extimata in solutum dari. Qui Pretor ipsa prima die juridica, vigis prius per eum tribunal pignorandi ut supra concessa, et relationibus dictorum extimatorum, et citationis debitori ut supra facta, teneatur, si requisitus fuerit dare in solutum ipsorum bonorum habere pro tumano, et quanto tale debitum, et expensarum predi fiendum, ipsis prius medio juramento creditoris per eum tactis, et per

instrumenta dari in solutum super iude rogandum per Petrum Barri predi, et debitore existente presente eius debitum naturale terminum unius mensis unius tunc prox. fut. ad precium bonorum in solutum dato rum sum effectu dary dicto creditori, que elapso, et precio ipso cum effectu creditori non dato, datum in solutum predm exequatur et suum sortiatur effectum, et bona ipsa cum juribus suis libera sint dicti creditoris, et ipse Pretor teneatur pignoris, et tenute eorundm, quietam, et pacifica si requisitus fuerit creditori dare, et ipsum in eo defendere et manutenere, et debitore interim predm exburante precium predi, creditor teneatur retro dato ipsorum bonorum debitori facere, et eque quo tempore extimationis bonorum ipsorum fiendi in eis ulteriores fructus pendentes percipiendi, antequam mensis haberet, qd liceat creditori eis fructus percipere, sum percipi facere expensis — fructuum, et eos deponere penes depositorem idoneum ibidm permansuros, donec labat mensis predi, intra dictum mensem debitore interdicto mensem exburante precium bonorum extimati, et expens. facta in eis fructus percipiendis eis fructus ipse habeat.

De jure summarie videndo, et sine libello, et de juramento delatorio.

Item statuimus, contra, qd si aliqua persona habere debeat, vel agere seu habere debere et contractum fecerit, vel ex aliqua obligatione perpetua, et

facta per illas personas, a quas petebat, ipse dixit
verbotenus tamen etiam istud libello, vel alia scriptura
tura coram D. Pretore ab aliqua persona aliquam
pecuniæ quantitatem, seu aliquid aliud sibi dare debere
et illa persona, a qua petitum fuerit, a qua dixit se
dare non debere, & offerens personam se tradere velle
juramento litis decisivo ipsius, a quo petierit, an id
quod petit dare debeat, vel non debeat, qd ipse D.
Pretor teneat. tale quale respective de petitibus
fiendum, in scriptis ponifacere, et illi a quo petitum
fuerit terminum sex dierum tunc proxime futurum, ad
jurandum, seu jusjurandum petenti referendum, quod
et ut veram veritatem super petitis prius, et obtare, et
absq. aliqua conditione, et ipso a quo petitum fuerit
interveniente qued. non jurante condemnare ipse a quo
petitum fuit a pte D. Pretore absq. aliqua alia citatione
vel jure petendo ita eo qd ab eo petitum fuit una cum
expensis legitimis, perinde ac si ipsa per eum
legitime probata essent, et executio condemnationis
contra eum concedatur, et sic fiat actio visibile, a quo
petitum fuerit juramentum ipsius petenti intra
dictum terminum referatur, qd petens interveniente tribus
dierum proxime sequentium die eum quo juramentum ipsum
illi relatum fuerit, quod et ut veram
veritatem super eis fuerit, et ipsum juraverit, ipsum
credidisse de petitis prius, et absque aliqua con-

demnatione, qd ille a quo petitum fuerit condemnetur,
et contra eum executio concedatur juxta, et si non
juraverit in termino predicto qd ille, a quo petitum fu-
erit absolvatur a petitis, et pignora ei ab hoberi
tum in iis, quibus personis pro petitis non contraxe-
rint, et se se obligaverint.

...SORISO 73

in eo fructus perijciendos, et fructus ipsos haber.
=at

## De Jure Summario Reddendo, et sine libello, et de juramenti delatione

Item statuerunt et ordinarunt quod si aliqua persona habere debens, vel asserens se habere debere seu contractu per eum facto vel ex aliqua alia obligacione pecuniaria et facta per illam personam, a qua petetur, petierit verbo tenus tamen etiam sine libello vel alia scriptura coram D. Pretore ab aliqua persona aliquam pecuniae quantitatem, seu aliquid aliud sibi dari debere, et illa persona, a qua petitum fuerit negaverit se dare non debere, et offerens petenti prestare velle juram.to litis decisivo ipsius, a quo petierit an id quod petitur dare debeat vel non debeat quippetitus. D. Pretor teneatur talem qualem super inde petitionem fiendam in scriptis poni facere et illi, a quo petitum fuerit term.m ses dierum tunc proxime futurum ad jurandum, seu jus jurandum petenti referend. juram.to meram veritatem super petitis pure, et libere, et absq. aliqua cond.ne et ipso a quo petitum fuerit termino pred.to non jurante condemnetur ipse, a quo petitum fuit a pto. D. Pretore absque aliqua alia citatione, vel jus petendi in eo q.d. ab eo petitum fuit una ac expensis legis. pennd.to et ad sic petita per eum legnd. probata esset et executio condemnatis contra eum concedatur et fiat salvo si ille, a quo petitum fuit juramentum ipsum eidem petenti intra D.m terminum referat q.d petens in termino trium dierum proxim. venturum dierum q.o juramentum ipsum sic relatum fuerit purum, et meram veritatem

super inde juret, et si juraverit se esse cred.
de petitis pure et absque alia qualitate quod
is a quo petitum fuerit condemnetur, et contra
cum executio concedatur pars. et si non
juraverit infra termino pred. quod is a quo petitum
fuerit absolvatur a petitis, et promissa non
habeant locum inijs qui per personas proprias
non contraxerit, et si se obligaverint.

## De Ordine Causarum Civilium

Item statuerunt et uts. quod omnes et singule
lites questiones, et controversie civiles, seu que
audr. agitentur, et de cetero movebuntur coram
dco D. Pretore forisij quovis modo, et
ex quavis causa preceptum D. Pretorem cognosca-
ntur seu dantur, et fini debito terminentur
finiri recisis dilationibus, et frivolis excep-
tibus quibuscunque ut infra, et infra terminos
super hoc infrenius limitatos, et declaratos sub
poena dcti D. Pretoris, et ab eo auferenda libra
num decem singuli pro qualibet vice Grense
gualis pro medietate, et pro altera medietate
communi forisij applicanda ulterius restituendi expen-
sas litis utrique parti, qui termini cognoscendi,
terminandi et decidendi limitentur, et sint
prout infra.

## De instantia causa penalis

Item statuerunt et uts. quod instantia penalis non duret
nec durare possit nec debeat ultra spatium
decem dierum utilium a die litis ingrate, comput-
andos, qualis ingressa intelligat petitione
proposita et in actis dimissa, et parti capitane
notificata, et ipsa lite ut infra contestata, id





per viam libelli procedatur, qui libellus vel petitio
qualiumq. sit, dummodo sit tollerabilis admit-
tatur, et admissus esse intelligatur ipso jure et
tollerabilis esse intelligatur. si contineat personam
actoris, et rei quantitatem seu finis que petet. et
causa petitionis, qui dies utiles intelligantur
curere, unius diei pro singa hebdomada, sive
festivitas ledent, sive non. dummodo dies quos jus
reddi debuerit non sit feriatus in honorem dei,
seu per jntiam statuta.

## De termino respondendi libello

Et qd. statim porrecto libello, seu petitione, et in actis
dimisso, et parti notificato, ut s. statutus sit et esse
intelligatur ipso jure term. unius diei utilis
immed. seq. dummodo intimatus sit per tres dies
ante ipsum diem utilem reo deliberandi, et
respondendi d. petitioni, quo termo elapso sive
respondent, sive non lis habeatur pro contestata.

## De termino actori et Reo ad probandum et producendum et reprobandum et reproducendum in causa penali statuto.

Et quod elapso d. termo unius diei utilis, sive
pars comparuit sive non, statutus sit et esse
intelligatur utrique parti videlicet actori et reo
term. seu dierum utilium eusmodi, oppo-
nendi, petendi, et probandi per omni genus
probationum ac producendum et ostendendum quic
quid voluerint in causa, ipsa, ipsorum termino
elapso statim quecunque agitata, producta, et
ostenta in term. ipso intelligantur et sint ipso
jure publicata et de eis fiat copia partibus

requisita, et ipso termo. sex dierum elapso immediate statutus, sit, et esse intelligatur etiam ultimo parti terminus quatuor dierum utilium reprobandi, et impugnandi queunq; producta probata et obtenta illo d.to termo. probatorio, et in eo termo. etiam liceat ultroq. parti coadiuvare, et corroborare per legitimas probationes probata et producta in dicto primo termo. quo elapso quæcunq; agitata, producta et obtenta in ipso ter.o intelligantur, et sint ipso jure pullita et decisa fiat cgia ut s.a

## Quod omnes exceptiones sint
## salve in fine litis.

Et quod omnes exceptiones replicat.es dilatorie dedilatorie peremptorie, et retere cuiuscunque generis sint, de quibus non sit cognitum, et decisum inter partes sint salve in fine litis utriq. parti tempore disputandi, ne prorogetur diferatur que omnes exceptiones recte intelligantur si de eis in sententia vel pronunciat.e proferenda super causa facta non fuit mentio

## De Positus ad proband.os seu
## reprobandos fiend. et eam.s resp.os

Et si contingat per viam positionum probare, vel reprobare velle pars ejus positiones aliqua per alteram partem positum fuerit per eam.s debito juramento calumnie date, et intimate fuerint per cgiam teneatur eis positionibus et cuilibet eam.s dare, et a.pert.e et sub simili juramento calumnie affirmando vel negando de scientia vel credulitate sine alla contrad.ne vel protestatione per se ipsum, ad non per procuratem autem specialem ad id faciendum non habentem respondere infradiem ibam utilem immed.e seq.s per aliquem responsio aliter facta pro non facta habeantur et pos.t.es ipse quibus non vel minus legme. responsum fuerit in term.o pred.o pro confesso habeatur et abs.q. aliquo precepto interrog.s et habendo facto et similiter fiat de interrogationibus.

## De poena negantis. posit.es
## agnat.is cognat.is matrimonij
## et mortis

Et si contingat positi.es super agnat.e vel cognat.e aliquarum personarum usq. ad 3.m gradum inclusive vel de matrimonio contracto vel de bonis alicuius facere quod ij qui posit.es ipsas negaverit per veritatem vel credulitatem incurrat poenas d.as librarum viginti imper. ass.o pro medietate fisci seu curie, et pro altera medietate d.o pti. D. Pretori, si per partem ponentem posit.es ipse probate fuerint saltem per duos testes et famam.

## De capitulis et positionibus dandis
## per cgiam, et eorum admissione

Et quod exhibens capita super quibus probare intendit teneatur exponere in suis propriis cgiis. eorum. quod pars dare, si petita fuit. et ea quæcunq; capita ad probandum exhibita faciebit ad causam. et si dicant. multiplicia vel obscura et similiter quicunq; testes et si dicantur inhabiles, et cuiuscunq; cond.is et status vel dignitatis existant admittantur, salvo jure impertinentium et non admittend. ad ea opponendi de impertinentia ipsorum capitorum et eorum contra personas, et dicta ipsorum testium quod preter

## quod preter teneat.r testes reus antes
## testificare cogere ad comparend.
## ad test.m perhibend.

Et quod omnes et singuli testes producendi per aliquam partem cognat.s perpetuum D. Pretorem reatus. et personaliter ex.t. ordi. juris remedium citatis comparere ex.t. per poenas et multetas ad jurandum et eterum veritatis perhibend.m in causa fine quibus producti fuerint ex.t.

sub pena librarum. quing. imper. pro quolibet teste
nobedientes appt. ut s. et ultra arbitrio ptd. D. Pretoris.

## De numero testiu. eciam dom.

Et quod unaquaque causa seu questione super unoqd. ar-
=ticulo eciam non possint nisi quinque testes in ea lib-
=rare. contra. et ab eis supra dicto testes et non ultra

## Quod instrumenta semel producta iterum producantur.

Et quod ptus. D. Pretor teneantur partes ad terminum produ-
=cend. et in actis dimittend. instrumenta acta vel scripturas per
aliquas. partium in causa semel producta et de eis ap-
=iam petenti dare cogere, et omnibus. iuris remedijs ecclesiastici per
personale. detentorem compellere, si per aliam partem rege-
=nitus fuerit, ipsa tn. iurante, si non dolo nec calumnia
id petere.

## De iuramento calumpniando

Et quod vera qz. pars litigantium iurare debeat de calumnia
secundum formam iuris cum ita qd. creduntius ita fo-
=ere causis. et qd. ad interrogationes et petitiones eas
=sunt vere. secundum eorum credulitatem, et qd. non dan-
=unt vel promittunt, nec dederunt, nec promiserunt per se se
vel alium, nec aliquem alium actum fecerunt vel fecerint
propter quod, vel quem sentia falsa detur, et quod nullam
dilationem petent propter quam lites in aliquo retardent.
super altera. ipsarum partium petitum fuerit sub pena
nullitis procesus abb. fiendi.

## Qualiter procedi debeat in causa lapsis predictis fermis probatorijs, seu reprobatorijs

Quibus termis probatorijs et reprobatorijs elapsis teneatur
ptus. D. Pretor si per aliquam partium requisitus fuerit
aliam partem citari fecere in scriptis, vel oretenus cond.
eo comparitionem pte. die iudicature seq. et si comparent
vel non comparent ambabus partibus assignare tem. eunius
dici utilis tunc proxe. futuri ad opponendum quicquid volent
contra producta probata et reprobata in causa quo tem.
elapso et consilio sapientis in ca. non petito, seu denunciato infra
femina probatorios seu reprobatorias, de quibus s. gi requisitus
fuerit teneatur dc. D. Pretor ad instam partis regis citata prius
altera parte in scriptis peremptorie et infine comparitura ad pe.
dies. iudicature tunc proxe. futuram seu ad aliam diem cum sibi
melius placuerit dummodo lapsa non sit instans. caute de quasi
ad audiendu et audiend. eius sententiam. diffinitivam in ea pre.
proferre, in causa ipsa sententiare et declarare, et eius sententiam
diffinitivam proferre et victus victori in expensis condemnare,
alioquin si condemnatus habuerit iustam causam latigandi quam
causam teneatur Pretor in sententia examinare alioquin condemnato
habeatur, et ubi consilium sapientis petitum vel denunciatum fuerit
ut s. teneatur Pretor post d. terminum reprobatorium ad req. alt.
partis alteram partem in scriptis citari facere comparituram pte.
die iudicature tunc proxe. futura cum d. consilentibus suis de collegio
DD. iurisperitorum scientias pollentis ad audiendu et audiendu causas
ipsam committi uni ex consentibus predis. et interim ipso causam
ipsam eidem Pretori consulendu et referendam scribere uni ex
consentibus in num. consentius. per utramque partem in
scriptis datorum et si aliqua ipsarum partium reus fuerit suos
dare consentes, vel contumax fuerit in eius consentes dandi quod
ptus. D. Pretor causam ipsam scribere habeat ut s. uni ex consi-
=lentibus per alteram partem dati, qua commissa facta pars ad
instam. cuius causa ipsa commissa fuerit, teneatur infra unam
diem utilem tunc proxime futuram coram d. consultore cui
causa ipsa consulenda commissa fuerit comparere, et commi-
=ssionem ipsam una cum. iuribus suis, et processu proceius parte
in cad. facta eidem exhibere. qui d. consultor citata prius per
eum ad instam partis si requisitus fuerit altera parte coram eo
cum iuribus suis comparitura infra tres dies continuas tunc pro
=ximo futuras ptto prius per eius. iuram. ad dei evangelia
in actis per eius cancellum scribend. gdz. iuste et recte consu-
=let in causa ipsa deum pre oculis semper habendo, eiusqz
tremendu. iudicium expectando teneatur infra decem dies

proxime secuturos diem, quo commissio ipsa presentata fuerit consilium suum in causa ipsa manu sua propria subscriptum clausum et sigillatum etnemini partium quovis. pto. D. Pretori tantum facere, quo private. et pure ipsius peremptorie. et infine citata in scriptis coram eo comparentium ad videnda. d. consilium publicari et in causa sententiam et declarari iuxta formam consilij eidem presentati intra terminum dictorum viginti dierum utilium instantie cause principalis.

## Quod Pretor possit per se ipsum sententiare

Possit Dn. Vic. Pretor quascunq; causam, et litem coram eo movendam per se ipsum, et absq; consilio sapientis decidere et terminare infra d. tem. si fuerit de partium voluntate vel si intra terminos probatorios, et reprobatorios, de quibus s. in causa ipsa consilium sapientis petitum, peremptum in actis non fuerit, quo casu teneatur Pretor ipse iurare prout s. iurare teneatur considens ut s. electus.

Rub.

De appellationibus et termino quatuor dierum ad appellandum statuto et ad quos debeat appellari

Lata sententia definitiva, vel facta declaratione possit pars quae sucumbuerit et cuilibet alii, cui liceat appellare intra terminum IV. dierum continuorum a die late sententie et intimationis eidem parti legitime de ea facte et non ultra ab ipsa sententia appellare, vel nullam ad R.um D. Equm Novarie et Dominum Senij, seu ad ejus R. D. Vicarium Generalem in dicto Episcopatu in Civitate Novarie salvo quod in causis, in quibus condemnatio non excedat Summam Librarum V. Imperial. non possit appellari, nec de nullitate dici, nec etiam in causis, in quibus appellatio de jure communi aut prohibita

Rub.

De instantia prime cause appellationis

Instantia prime cause appellationis duret spatio quindecim dierum utilium tantum, et non ultra, qui dies utiles intelligantur cursus prout supra dictum est.

Rub.

Qualiter procedatur in causa appellationis

Appellatione interposita cum appellans, vel appellatus voluerint ipsam appellationem prosequi teneatur ille, qui appellationem illam prosequi voluerit infra sex dies continuos proximos sequentes diem sue ipsi appellationi interpositi effluent coram prefato D. Vicario Generali in dicto Episcopatu in Civitate Novarie Legitimum offerre Libellum appellatorium, seu petitionem suam in scriptis porrigere et parti notificare personaliter, vel ad domum ejus solitam habitationis quia petitio quelibet cum sit dummodo utiliter admittatur, et

admissa eore inteligat ipso jure, et jurand coram D. Vicario
Judice appellationum se nondolo nec calumnia sed credens
jus sibi competere appellasse, et nullam dixisse, et satis-
dare de restituendo alteri parti omnia damna, et interesse
et expensas dicti proc.tis quas pars sua fuerit et qua taxate fuerint
per protunc D. Judicem, si ipse appellans succubuerit in causa
ipsa, de ipsam appellationem prosequi non fuerit usque ad
finem, alioquin ipsi appellationi renunciasse intelligat, et
prima sent.a firma maneat, et executioni mandet.

Rub.

De terminis ad probandum, et reprobandum in causa appellat.

Rub.

De executione prime Sententie confirmate

Rub.

Qualiter procedat in causa appellationis, si prima sententia
fuerit revocata

Rub.

De pena judicis, qui male judicaverit.

Rub.

De modo procedendi, quando probationes sunt absentes.

Rub.

De modo procedendi contra absentes

Rub.

Qualiter fisc.s procedat contra minores.

Rub.

De Juramentis

Rub.

De Testibus Testamentorum.

73

## De Terminis ad probandum et reprobandum in causa appellationis.

successive, et sine intervallo petenti dicto libello, et ad implet.is
premissis statuti sint, et esse intelligant utriq: parti termini
probatorii, et reprobatorii ac producendi, extendendi, et opponendi, et
impugnandi in causa ipsa, prout supra in causa principali dictum
est, servando formam ut supra expressam, et quod omnes exceptio-
nes sint salva in fine litis, et ut supra in ordine causa princi-
pali continet.

## De Sententia ferenda in causa appellationis

Quibus terminis et elapsis coram D. Vicario Judice appellationis, et
supra si requisitus fuerit, teneat causam ipsam terminare
in ea causa sententiando ipsam proferre dumtaxat termino
iuxta ritus ipsius cause appellationis ut supra limitato, et
victum victori in expensis condemnando, salvo prout supra
in ordine cause principalis dictum est, prestito prius per eum
juramento in actu ipsius sententie modo et forma, prout
supra juratum fuit, considerando seu compulsor dandus ad com-
plendum in causa principali alioquin predicta sent.a executioni
mandet.

## De executione I.e Sententie confirmate

Si predicta sententia in causa principali data per pred. D. Judi-
cem confirmata fuerit non liceat amplius ab ea provocare
nec appellare, nec eidem aliqualiter contrairi excipi vel opponi
sed statim per pred. D. Pretorem Sorisii, si requisitus fuerit
omnibus juris remediis citato tamen in scriptis prius condemnato
quatenus prima die juris hinc proxime sequenti compareat
coram D. Pretore Sorisii et ad ejus tribunal juris ad videndum
ipsam sententiam confirmatam produci, et executionem ejusdem
peti et ipsam executionem concedi, et ipsa sententia exequi
et executio ejusdem concedat.

maxime

## Qualiter procedat in causa appellationis si prima sententia fuerit revocata

Si vero prima sententia in causa principali data per venerabiliand in causa appellationis data revocata, totaliter aut particulariter vel in tenuit reformata fuerit, dicat succumbenti in ipsa causa, et cuilibet alii, qui de jure dicat appellare ab ea sententia et de nullitate ejusdem tiare ad prof. Rev. D. D. Epis. Novariæ et Dominum Soritii intra dies quatuor continuos a die data sententiæ, et intimationis ejusdem eidem parti succumbenti legitime facte et non ultra, qua interposita appellari infra quindecim dies continuos proxime sequentes hiemq. qua appellatio interposita fuerit coram Rl. D. D. Epo Domino ut supra, seu alio ejus L. T. G. dummodo non sit prefatus D. Vicarius Generalis Novariæ si prof. Rev.mus D. fuerit in episcopatu, et si extra episcopatum infra margin. unum offerre libellum, et facere prout supra in prima causa appellationis expressum est mutatis mutandis congrua referendo. Salvo quod prof. Rev.mus D. D. Epus non teneat juramentum de quo supra, prestare, a qua sententia amplius appellari non possit sed omnibus juris remedijs per D. Pretorem Soritii, si requisitus fuerit, prout lata fuerit exequatj servata per eum forma eidem superius data.

## De pœna judicis qui male judicaverit.

## De quo modo procedendum causa cognitionis quando probationes sunt admittende

Item statuerunt, quod si aliqua pars litigantium in causa produere voluerit aliquos testes ultramontanos, et jura absentes et in remotis existentes extra jurisdictionem prof. D. Pretoris Soritii quod prof. D. Pretor Soritii nominatis in causa testibus et instrumentis, et juribus producendis, quibus semel nominatis nihil addi posset possit et facta fide summarie de hujusmodi absentia et carentia instrumentorum, et juriuum extra jurisdictionem pred. existentium Pretoris et parte jurante ad S. Dei Evangelia manibus suis corporaliter tactis scripsisse quod hoc non fiat nec petat dolo nec calumnia, nec infraudem nec animo protellandi litem, sed putans ipsis testibus instrumentis, et juribus indigere ad probationem sue juris ita tamen predicta fiant in terminis probatoriis seu reprobatoriis de quibus supra, et non aliter nec aliq. petenti statuere terminum competentem secundum discretionem Pretoris et negotii qualitatem, infra quem dicti testes recipi et examinari possint debita forma juris coram dicto ipso Pretori solemniter presentari, nostra et juris ipsa produci, in quo termino etiam altera pars ostendere et probare possit de jure suo quicquid voluerit et pro ipsis testibus in remotis examinandis teneat idem Pretor litteras subsidiales necessarias decernere, quo termino pendente non currant tempora probatoria, reprobatoria, ut supra, in ordine causarum civilium limitata.

## De modo procedendi contra absentes.

Item statuerunt ut supra quod si contingat coram Pretore Soritii aliquam questionem, dubium, seu controversiam moveri contra absentes extra jurisdictionem Soritii in longinquis partibus teneat Pretor dare, et assignare tali absenti ut supra citando facta prius fide summarie Pretori de tali absentia terminum competentem ad comparendum per se vel legitimum procuratorem, videlicet singulas dies pro singulis XX. milliaribus proxime, et

rotidem pro reducendo, et ultra arbitrio pretoris, dummodo non excedat
mensem unum continuum, nec minus sit terminus, quae citatio
fieri debeat in scriptis etiam alia simili per servitorem ad bibonum
dringheria poorum in loco ubi jus reddi solet, similia ibidem
dicta citationis, quae citatio taliter facta valeat, et
legitime facta esse intelligat, ac si facta foret domui solite
habitationis citati presentis de familia ejus, et quo termino elapso
et non ante incipiant currere tempora instantiae causae contra
eum absentem movendae.

Qualiter procedatur contra minores

Item statuerunt, quod si deinceps contingat aliquam litem, questionem, ques-
tionem, seu controversiam moveri contra aliquem pupillum, vel minorem
furiosum, vel mentecaptum, vel similem personam, tutore, vel curatore
carentem, ne talis persona remaneat indefensa, teneatur et debeat
volens ipsum litem movere, prius citari et moveri facere tutores, et
curatores testamentarios ipsius, contra quos agi velit datos per testa-
mentum, si qui sunt, si autem non sunt, aliquos ex eorum, contra
quos agi velit, proximioribus agnatis, et in defectum agnatorum
cognatis, si qui erunt presentes, et in eorum defectum aliquos ex proxi-
mioribus vicinis, et a pretore sortiri infrare, quod ipse, contra quem
agi velit confirmet, laudet, et decernat cum solemnitatibus op-
portunis tutor, vel curator idoneus secundum conditionem perso-
narum infrascriptarum, videlicet, et decernat cum solemnitatibus op-
portunis tutor, vel curator idoneus secundum conditionem perso-
narum generalis, vel saltem specialis ad litem predictam, cum
qua possit judicium inchoari, et qui juret ejus contra quem agi
velit, tutelam. qui praetor teneatur infra diem quindecim contiguos
post eidem factam requisitionem providere omnibus juris remediis
et per poenas, et multas, ac personalem detentionem dicto contra
quem agi vellet, providendo de idonio tutore, vel curatore ut supra
et eo, qui onus ipsarum tutelae vel curae subire teneatur de juro
cogere ut supra ad ipsas tutelam, et curam ut supra acceptandam
et omnia officia earum subeundum cum cautionibus, fidejussionibus
obligationibus, juramentis, decreto, et juris solemnitatibus opportunis



sub poena librarum XXV. Imper eidem pretori auferendi pro qualibet
vice, qua in premissis negligens fuerit applicandi pro medietate mensae
episcopali, et pro altera medietate communi Sortii et in casu negli-
gentia predicti D. Pretoris quod dicatur et dicitum sit agere volenti
facti (ritu) premissis in scriptis citari facere tutores, vel curatores utrosque
et contra quem agi velit per testamentum datos, si qui erunt, et si non
erunt ex ejus proximioribus agnatis, et in defectum agnatorum aliquem
ex cognatis, si qui presentes erunt, et si presentes non erunt aliquos ex
ejus proximioribus Vicinis comparituros prima die juridica tunc proxime
futura coram predicto D. Pretore ad videndum jurisdictionem
audiendum per eum, qui movere voluerit litem fieri quamcumque
requisitionem quae per eum fieri voluerit contra dictum, contra quem
agi velit et ad accipiendum ejus petitionis copiam cum termino ad
opponendum et ad dicto termino comparere et ejus petitionem coram
predicto D. Pretore in scriptis dare, et deinde procedere citationibus
singulis vicibus, qua res in causis citandi sunt citando personaliter
vel ad eorum domos habitationum cum dimissione copiae citationum
provisis supra de ordine cognitionum civilium fieri debet et valeant, et
teneant perinde fienda in similibus causis perinde ac si legitimi
tutores, et curatores dati, et citati essent, et quod quilibet tam
masculus, quam foemina habens aetatem annorum XVIII. comple-
tam intelligat, ~~[illegible]~~ esse aetatis perfectae, et
sit legitime citatus si citatus fuerit in judicio.

De Juramentis

Item statuerunt quod Dominus Potestas Sortii teneatur et debeat
ad petitionem cujuslibet habitantis in Sortio, et ejus jurisdictione
creditoris alicujus ibidem non habitantis facere, et sequestrari facere
in scriptis quascumque bona, res, et jura debitorum suorum, et heredum
suorum, qui reperientur in jurisdictione Sortii penes eum, seu eos
penes quem seu quos reperiri contingeret ac etiam si expedierit
penes Consules Sortii dummodo illi ad cujus petitionem juramenta
facta fuerint relationem informationis ipsorum juramentorum

insinjtis per ser.s fieri, et redigi fecit per not. banci juris
sonisij infra duas dies continuos post intimationem ipsius
sacimenti factum, et de reddo suo leg.e infra quindecim
dies continuos dem relationis prest.e facte provideat leg.
dorcat, quej si non fecerit sacimentum sit nullus. et ipso
sequestrans tenebitur bona sequestrata relaxare facere
et sequestrantem oibus juris remedijs cogere de solu-
=ndo ad damna expensas et interesse pars lesa et gra-
dmules sonisij et quicunqe poenes quos bona ipsa seq-
=uestrata fuerint teneatur poenes se recuipere, et tenere
ac solvere et custodire bona fide et sine fraude bona
ut s.a sequestrata et ea consignare ad omnem req. pet.
D. Pretoris sub poena solvendi de suo proprio ere, et
ulterius sub poena seisdem in precepto seu sacimento
cominata, et quod ille poenes quem.a sacimenta facta
fuerint teneatur ad petitionem sequestrantis comparere
coram pet.o D. Pretore in termino leidem per ser.em statu-
=endo ad banium juris sonisij, et ibidem medio juramento
ad.to de Evangelia per eum prestando protestare et
dicere quod set quantum poenes se habet de bonis debitoris
et ei dare debet et qua de causa et etiam quod habeat
tempore facti ipsius sacimenti et hoc sub poena de
quas. et causa ipso ille poenes quo factum fuerit
sacimentum libraret poenes, et nihil habere de
bonis ejus, contra quem sacimentum factum fuit et
ei nihil dare debere et sequestrans vellet probare
alter q. eidem statuatur terminus decem dierum
ad probandum et si probaverit quod ille qui jura-
=verit teneatur de suo proprio debitum solvere et ultenius
puniatur poena falsi.

## De festibus testamentorum



Item statuerunt et ut supra, quod quilibet masculus, et femina,
qui de jure testari possit testam.um suum facere possit
presentibus quing. testibus ad id vocatis, et rogatis, quorum
talem tres testatorem cognoscere atteste, inter quos
notarius, qui de instrum.o ipsius testamenti rogatus
fuerit connumeretur pro teste, et testam.um ipsum
valeat.

Rub.
quod maritus non possit relinquere
vel legare uxori sue ultra
certum quid.

Item statuerunt, quod maritus aliquo contractu, vel quasi
vel aliquo alio tractu, vel modo relinquere vel legare
non possit uxori sue ultra medietatem ut ipse tunc
bonorum suorum tempore ejus vite et valoren
librarum 50. imperialium vel in denarijs, vel in
vestibus, vel alijs rebus, et si aliter factum fuerit non
valeat, nec teneat ipso jure ultra predicta.

Rub.
quod vir lucret medietatem
dotis uxoris defuncte sine liberis

Item statuerunt et ut supra, quod si aliqua mulier post-
quam iverit ad maritum decesserit vivente ejus
marito sine liberis ex eo, et ipso procreatis, quas
ipse maritus lucret medietatem dotis ipsius ejus uxo-
ris sine aliquo onere, si vel ipsa dos sit realiter data
vel sit dos confessata, et similiter medietatem dotis
promissa, et hoc inter viros et uxores oriundos
de Sonisio, et ejus jurisdictione, si vero mulier ali-
unde fuerit aliunde tunc maritus lucret
totam dotem, si supervixerit.

Rub.

De Mulieribus dotatis

Item Statuerunt et ut supra, quod si aliqua mulier dotata fuerit a patre, vel matre, vel avo paterno vel a fratre paterno, vel ab ejus Tutore, vel curatore, vel dos ejus in testam.o vel alia ultima voluntate assignata fuerit etiam ipsa muliere inverta, et instiata dummodo dotatio et assignatio facta per fratrem, seu ejus Tutorem, vel curatorem fuit in presentia, et cum consensu unius ejus mulieris Agnati, et in defectu Agnatorum unius ejus Cognati, quod eo in casu ipsa mulier sit, et esse intelligat, et debeat de tali dote, et assignatione contenta, et ulterius succedere non possit in Bonis paternis, nec maternis, nec avi, vel alia existentibus fratribus ex utroq: parente procreatis, et eorum fratrum filiis, salvo quod si aliqua mulier decesserit relictis filiis, vel fratribus tam ex uno matrim.o quam ex pluribus, quod aliqua filiarum suarum alicujus matrimonii non repellat a successione matris per dotationem, vel assignationem dotis per ejus patrem fratrem, avum, vel aviam, si non habuerit fratrem ex dicto patre, et si habuerit fratrem dictus ejus Frater habeat partem, quam haberet ipsa mulier, si non esset dotata.

Rub.

Quod mulier intelligat si steterit per decem annos, quod quasitionem non moverit dota

Item Statuerunt, et ut supra, quod si contingeret aliquam mulierem maritari que steterit per decem annos maritata et super dicta dote comprenda non moverit litem vel saltem protestationem non fecerit in scriptis coram dicto Pretore Sorisii, presumat esse dotata de jure.

Rub.

De Solemnitatibus adhibendis in hereditate repudianda

Item Statuerunt, et ut supra quod si alicui persone aliquo modo delata fuerit aliqua hereditas mediate, vel primo loco post mortem persone defuncte ex testam.o vel ab intestato teneat infra tres menses proxime sequentes diem, quo noverit ipsam hereditatem sibi delatam esse qua nostra de jure presumat, ubi hereditas erit delata ab intestato tantum, si illa persona, cujus sit hereditas delata decesserit in Terra Sorisii vel ejus juris.de et ille, cui delata fuerit hereditas tempore mortis ejus, cujus est hereditas delata, vel etiam post infra dictos tres menses fuerit in Terra Sorisii, vel ejus juris.de dictam hereditatem sibi delatam ut supra ad Bancum juris Sorisii et coram predicto d. Pretore Terra Solita cum preco publice, et alta voce repudiare, et dicere et protestari, quod non vult esse heres ejus, cujus dicta hereditas delata erat, et ipsam repudiationem et protestationem debi in actis per Not.m Banci juris Sorisii, et in ipso Termino et in actis predictis teneat ipse repudians etiam medio juram.to suo sibi facere omnia bona mobilia et semimoventia et nomina debitorum, que in domo defuncti invenerit vel a dicto notitiam manifeste pervenerint que bona possit ipse repudians retinere vel insolutum recipere si fuerit creditor persone defuncte, et si predicta facta non fuerint in termino predicto, ille cui hereditas aliqua ut supra delata fuerit, habeat pro herede persona defuncte, cujus talis hereditas erat, et pretextu termini non incipiat

currend, nisi postquam ille seu illa cui dª hereditas delata fu-
-it supra complenerit ætatem XVIIII. annorum et predª fieri pos-
-sint per prouisorem speciales
-dem ætatis habenda Rect. sint per prouisorem speciales
-dem ætatis habendas fe habentes pro habitis et reputandis.

Quod possessio defuncti transeat in Heredem

Rub.

Ne matres vel auie existentibus agnatis
succedant ab intestato.

Item statuerunt, ed ut supra quod matres, ed auie non succedant in bonis paterni filiorum, seu filiarum, abla-
-ticorum, seu ablaticarum intestatorum, vel intestatarum, si parentes paterni masculi fue-
-rint ad usque quintum gradum secundum jus canonicum computandum, ed ipsi parentes succedant in ipsis bonis, et teneantur dare matribus, vel auis de dictis alterum in electione eorum parentorum, aut usufructum totius hereditatis, aut alimenta cibi, et potus, de vestimentorum condecenter, et honeste juxta vires hereditatis ipsa Matre, vel auia viuente, et in habitu viduali permanente, et vitam honestam, ed vidualem seruante.

Quod Agnati preferantur Cognatis Rub.
in successione.

Item statuerunt, et ut supra quod Parentes paterni prefe-
-rantur Parentibus conjunctis ex parte Matris

usque ad quintum gradum secundum jus Canonicum computandum.

Rub.

De Expensionibus occupatis

Item statuerunt, et ut supra quod si aliquis rem suam ab aliquo alio expensam sua propria auctori-
-tate invaserit, de ipsa expensione occupata veijciatur invasor, et restituatur expensor spoli-
-atus, vel expulsus, et si fuerit res aliena teneatur invasor ad restitutionem expensionis expulso, vel spoliato, et ad restitutionem medietatis es-
-timationis ipsius rei invasæ, et in utroque ad restitutionem fructuum, et expensarum faciend-
-arum spoliato, ed expulso, et ulterius incurrat in penam librarum decem pro quolibet applic-
-andarum pro medietate D. Prefati Sindici, et pro altera medietate Communi Sindici, et Potestas possit, et teneatur de predictis cognoscere, et determinare breviter, et summarie sine strepitu, ed figura judicij, et reintegrare spoliatos per quascumque manus expens. ambulaver.

currere, nisi postquam ille seu illa cui dicta hereditas delata fuit
ut supra consolverit anten. | XVIIII

Rub.

De possessionibus turbant.

Item statuerunt et ut supra quod si aliqua persona ingressa
possessionem domum, vel rem immobilem ab alio possessam, et
turbaverit possessionem in ejus possessione
puniat in libris X. Imp. applicand. ut supra, et
nihilominus turbans condemnet ad non turbandum
possessorem, et ad restituendum turbato quoscumq:
fructus per eum ex bonis percepti una cum expensis
damnis, et interesse per eum facti, et passi et protestat
teneat, et possit summarie, et ut supra in alio cognos-
cend. et ut supra, et prout supra in proximo proxi-
denti statuto continet.

Rub.

De rebus venditis retrodandis
parentibus tam pro compra patronali, quam
ex pacto promissionis, vel aliter.

Item statuerunt et ut supra, quod liceat omnibus parentibus
ex parte patris res venditas voluntarie recuperare
jure compre patronalis infra annum unum, et
diem unum, postquam facta fuerit venditio pro es
pretio, quo in effectu vendita fuerit etiamsi per plures
manus deambulaverit, et D. Prætor sortiri teneat, et
debeat ac ei liceat ad petitionem cujuscumq: persone, cui
retrodatum fieri debet pro compra patronali virtute
præsentis statuti ac etiam quascumq: alios, qui alium
alii retrodatum, seu retroventionem de aliquibus
bonis tam ex pacto, quam ex promissione, vel alio jure
facere teneat, nec non quoscumq: quibus ipsa bona



de quibus retrovenditio, ut supra fieri deberet, vendita
cambiata, donata, vel legata fuerit ad petitionem
ejus, cui ipsa retrovenditio fieri debet cogere, et
compellere omnibus juris remediis etiam per poenas
et mulctas ad faciendum retroventionem, et retroda-
tum de ipsis bonis illi, vel illis, cui vel quibus ipsa
retrovenditio tam pro compra patronali et virtute
presentis statuti, quam ex pacto, et promissione, vel
aliter fieri debet et prout tenebat prima persona, qua
ad predicta vel alterum predictorum teneba ipso
tamen prod.a fieri petente, exbursante, vel deponente
eum effecta. pretium ipsorum bonorum, pro quo
eum effecta vendita fuerint, et si cambiata, donata,
legatave fuerint pro pretio, quo estimata fuerint
et si fuerint quires luere volentes, et potentes ex eo quod pre-
fuerint paterna ut supra, præferat ille, qui prius
obtulerit, et pretium deposuerit, et in quocumq: casu ille
qui luerit ut supra vigore presentis statuti non
possit habere aliquos fructus illius anni, quo luerit, et
durante anno, et die ut supra non possit res empta
et ut supra demoliri, nec aliquis modo damnificari, et
si contrafactum fuerit teneat ad damnum erga luen-
tem, et potentem vigore presentis statuti.

currere, nisi postquam ille seu illa cui [illegible]

Rub.

De Compromissis inter affines fiendis.

Rub.

De Feriis.

Rub.

De Faciendis Binas coctiones seu venditiones et alienationes de eadem re.

Rub.

De coherentiis a tribus Partibus

Vid. hoc Rub. post Rub. de plantumine non habendo juxta conportem

It. Statuerunt et ut supra, quod si quis habuerit, tenuerit, et possederit juxta Stalo Bona immobilia in terra, et territorio Sorisii coherentiata a tribus partibus aliquibus aliis Bonis immobilibus alterius persona sitis in ipsis terra, vel territ Sorisii dummodo Bona illius, qui coherent a tribus partibus sint duplicis quantitatis aliorum Bonorum, quibus coherentiat, quod ille persona, qua ipsa Bona intra dictas coherentias habuerit teneat ad omnem requisitionem ejus, qui habet Bona immobilia duplicis quantitatis coherentiata a tribus partibus ut supra eidem qui habet Bona coherentiata a tribus partibus facere venditionem et datum ad proprium de pred.ta Bonis immobilibus, qua habet intra dictas tres coherentias estimata juxta per estimatores publicos, qui per tempora erunt Communis Sorisii etiam per pub. rupta dendrona, et dati roganda per idoneum Not. cum cessione juriem et actionum positionum in dictum jus, et Statum, constitutione missi et procuratoris et Solemni constituto et promissione et obligatione defendendi dicta Bona ut supra vendenda in forma communi et juris et habendi rabum, et non contraveniendi et predicta omnia exequi facere teneat D. Prætor Sorisii summarie sbrigliciter et de plano sine strepitu et figura judicii solaq: facti veritate attenta et inspecta per ipsum D. Prætorem omnibus juris remediis et per immissionem in possessionem facta solemni oblatione et effectuali depositio pretii.

Rub.

De plantumine non habendo juxta Conportem

It. Statuerunt et ut supra quod nulla persona possit tenere in aliquibus ejus Bonis immobilibus sitis in terra et territ Sorisii plantumen cujusvis sortis excipiat contiguum Bonis Consortis a Brachiis quatuor infra etiam quod intret predium in quo plantumen ipsum sit et predium consortis quod strata publica, exceptis vitibus, que quomodolibet dummodo sint semper solo proprio possint teneri et item exceptis altivis, et oppis quibus vites extense sunt gabatis ac Salicibus et fichibus, qui altiores non sint a terra plus quam Bracchia sex et plantis perticonum, pomorum et aresanum, et similium, que gabbe, oppii, pertica, Salices ficus, et similia teneri non possint contigua Bonis consortis a Brachiis duobus infra et si quis plantumen aliquod ut supra habuerit teneat, et debeat ad omnem requisitionem consortis, et infra dies octo proximos sequentes postquam fuerit requisitus illud auferre et incidi facere, quod si non fecerit Potestas Sorisii teneat eum talem plantumen habentem ut supra condemnare in pecuniam Lib. X. Imp. pro qualibet vice applicand. pro medietate R.mo D.D. et pro altera medietate Communi Sorisii et ultrius eum etiam condemnare, et cogere omnibus juris

currere, nisi postquam ille seu illa cui dª hereditas delata

remediis etc per poenas et mulctas ut supra applicand.
ad tale plantumen auferendum, et inciti faciendum
procedendo suspenso summarie simpliciter, et de plan-
tine strepitu, et figura judicii solaq: facti, et boni inspec-
tione per ipsum D. Pretorem habita salvo semper ut
infra videlicet, quod presens Statutum non habeat
locum in plantaminibus aliquibus existentibus
in prædiis inter aliquos communibus et ex post inter
eos cum ipsis plantaminibus supra divisis donec
prædia ipsa fuerint dividenda, et stendum juramen-
to domodo probet quod plantumen ipsum tempore
tempore divitionis prædii ipsius, et si ex post plantumen
aliquod in eis alienatum fuerit, de eo fieri possit et
debeat, prout supra de aliis, et etiam quod ubi plantu-
men ad estimationem æstimatorum public. Sonisii
esset majoris fructus, et gaudimenti, quam esset prædium
consortis, qui peteret illud plantumen auferri, et inciti,
quod in eo casu plantumen ipsum incidi, et amoveri
non debeat, sed Dominus plantaminis teneatur domo
plantumen stateris in pede omni anno solvere
Domino prædii consortis contigui ut supra ouine
damnum quod dictus Dominus Prædii consortis contigui
prædio, in quo dictum plantumen fuerit, passus fuerit
juxta estimationem superinde fiendam per estima-
tores publicos Communis Sonisii.

Et similiter quilibet persona habens, et qua in futurum
habebit aliquas plantas, accessis viribus, et aliis de
quibus supra, contiguas sedimini, et aree consortis

per brachia IV. a partibus versus manu mendi et agere
teneatur illas prout supra incidi facere et servari in omnibus
et per omnia prout supra provisum dictum est.

Sequuntur tres Rubricæ
quæ supra omissæ sunt et hoc per errorem.

De compromissis inter affines fiendis.

Item statuemus et ut supra, quod si quæ causa seu quæstio contro-
versia vel discordia inter ascendentes et descendentes vel inter agna-
tos vel cognatos affinitate teneatur et debeat
Pretor Sonisii requisitus per alterum partium eas partes cogere
per omnia efficacia jura remedia et per poenas et mulctas
ac personalem detentionem, si opportunum videbitur, ad compromittendum in
amicum seu amicos communes eligendos, dummodo
requisitio hujusmodi fiat infra decem dies continuos a die libi
contestata, vel habita pro contestata, quibus elapsis non admittat
requisitio, nisi juret de partium voluntate et requirente compromissi
esse in requisitione nominet arbitrum, et arbitratorem secundum
jurisdictionem Sonisii, quæ petitione facta ut supra Pretor ipse
statuat alteri parti terminum VIII. dierum continuorum ad
arbitrum et arbitratorem simul nominandum et compromissum
faciendum de lite, quæ inter eos vertit, et alia inde dependentia
de jure et amicabili compositione, et per publicum instrumentum
cum promissionibus obligationibus renunciis, poenis, clausulis et
solemnitatibus opportunis. Si vero aliqua ipsarum partium negli-
gens fuerit in compromissum ipsum faciendo teneatur pretor ipse
compromissum facere per instrumentum in acta officii ipsius D.
Pretoris in arbitrum vel arbitros per alterum partium nomi-
natum seu nominatos, et in eo ponit pactos et casum bonæ
fidei ad obligare pro arbitramenti fiendi approbatione et poenam
quæ sibi videbitur imponere et habeant pro appositis eo
clausulæ continentes hinc inde solemnem stipulationem

currere, nisi postquam ille seu illa cui dc. hereditas delata
ut supra computatis XVIII

renunciationes, juta executiva et reliqua alia quae in compro-
missis apponi solent et instrumenta hujusmodi compromissi
durent prout supra in aliis casibus expositum est.

## De Feriis.

Item statuerunt et ut supra quod a festo B. Thome apostoli
usq: ad festum S. Sulpicii, quod celebrat die septimo Januarii
inclusive, et a festo ramis palmarum usq: ad octavam Pasche
Resurrectionis D. Nostri Jesu Christi, et a die quintadecima mensis
Junii usq: ad quintamdecimam mensis Julii et per totum mensem
Septembris et totum mensem Octobris propter Vindimias
et in quibuscunque diebus dominicis, et aliis diebus festivis de
praecepto S. Matris Ecclesie intendat curia in honorem Dei et Sancte
totum tribus diebus proximis ante festum Sancti Sulpicii sed
omnes causae stent in suspenso per tempora predicta et
dies ipsi non computentur in suspensis causarum, salvo quod
durantibus feriis inchoentur et studiantur positiones feri
juramentum de rebus torrentiis et debitorum illarum de
Sancti Sulpicii et etiam exigi possit et debeat ad executionem
condendi Pretor Sancti in causis mercedis nec non de exercen
Justis vel fondis de rebus mobilibus diebus suspendatur, et de festis
et parte dominicali fructuum reddenda ipsis temporibus
et etiam contra personas suspectas de fuga.

## De Facientibus bonas cessiones seu venditiones et alienationes de eadem rei.

Item statuerunt et ut supra quod si quis cesserit jura sua seu
vendiderit vel permutaverit vel in plurimum dederit vel alio titulo
alienaverit aliqua bona immobilia et postea eadem alicui
alii cesserit seu dederit vel permutaverit et ut supra quod eidem
vel dandi et ut supra diebus teneatur tradere et reddere secundo
cessionario vel emptori et ut supra omnes pretium et totum id quod
recepit pro pretio ejusdem juris cessi et rei venditae, et ut supra

et ulterius etiam teneatur reddere et restituere primo et
secundo cessionario, et emptoribus ut supra omnia damna
et argenti et interesse quae et quae passi fuerint et sustinue-
rint pretd. de causa. Secunda vero cessio vel venditio et ut supra
sit ipso jure nulla et non valeat nec teneat, sed primus cessio-
narius et emptor et jure titulo acquisitor praeferatur si obtineat
jura cessa et bona aquisita etiam si ipse 2dus cessionarius et
acquisitor si reperiretur in possessione juriumd cessorum et bo-
norum aquisitorum etiam cum titulo per decan et plures ad
et ulteriusceden et vendens et ut supra eadem jura et eadem
bona immobilia duobus condemnet per D. Pretorem
Sorisii in libris XV. singer. pro qualibet vice applicand.
pro medietate Rmo D. Epo Domino prio et pro altera
medietate communi Sorisii

## De eadem

Item statuerunt et ut supra quod si quis cesserit jura alicui et
postea id quod cesserat exegerit libello contra quemcunque
quoque condemnet per D. Pretorem Sorisii in tanta quantitate
valoris juris quod cesserat pro poena applicanda ut supra
proxime.

## De tempore limitato ad exequend. nec extimand damnorum

Item statuerunt et ut supra quod quicunque facien faciend
extimand. de damnis eisdem dato vel facto by juris
Sorisii teneatur solutionem et executionem earundem
petere et ipsam facere via juris infra annum unum
continuum ibi mediate sequentem finem anni
quo facte fuerint extimationes et lapso ipso
termino ille ad instantiam cuius extimationes
ipse facte fuerint amplius non audiatur nec
admittatur ad petitionem earundem, salvo si
infra d. terminum conventus fuerit ad d. debitor
cuius extimationis et debitor ipse promiserit damna
extimatum solvere, quod etiam d. ipso termino pred.
audiatur, et admittatur.

currere, nisi postquam ille seu illa cui dc. hereditas delata fu-
ut supra

# De mensuris et bilancijs

# De Clodis pro coopperiendo domos fodendis et conducendis.

# De damno dato

# De maleficijs et ordine procedendi

Item statuerunt, et ut supra, quod consules Sonisij teneantur et debeant denunciare in scriptis D. Pretori Sonisij seu eius tenenti omnia domicidia, assinamenta, robberias, incendia, vulnera, mutilationes, feritas et percussiones cum sanguine, et furta que fieri contingent in uniuersa Sonisij infra tres dies continuos proxime futuros sub poena librarum trium pro quolibet consule, et qualitet vice salvo semper de delicta ipsa fierent de nocte, vel in dubijs secretis, et substantijs ipsis ipsius consulibus ad sta dei Evangelia tese dicis notitiam aliquam non habuisse, nec habere, quo deo in casu consules ipsi prochamo aliquam non incurrant, sed teneantur ipsi consules infratres dies tunc proxime futuros ad eadem poena postea. ad denunciandum si requisiti fuerint per D. Pretorem diligenter de ipsis maleficijs inuestigare, et talem qualem denunciari super eis per D. Pretori pomigere, que denuncie debeant continere nomina et cognomina delinquentium, et eorum patris annos, mensem et diem accidentium, et eorum patris annos, mensem et diem admissi delicti cum circumstantijs delicti et teste et sub deputati non essent consules, quod si quis Sonisij incurrat poenam predictam quam denunciare

consules teneant sibi facere duas equas, quarum unam debent pro D. Pretori seu eius l. p. et aliam note banni juris Sonisij, qui pro eam requisiti, et in actis tenere debeat

# De Modo et ordine procedendi super maleficijs

Item statuerunt, et ut supra, quod D. Potestas Sonisij teneatur et debeat si aliquod maleficium factum fuerit in jurisdic. Sonisij illud maleficium, toto eius posse, et sure inquirere et contra delinquentes et culpabiles procedere, et eos gdem nave servato ordine infrascripto.

Quod quotiescunq. ad aures et notitiam ipsi D. Pretoris pervenit de maleficio aliquo ut supra, sive ex denuncia sive ex querela, sive aliter quomodocunq. quod ipse D. Pretor teneatur, et obligatus sit statim, si ad querelam alicuius fuit legitima promissione, et tale querelans unus de juris Sonisij, seu et g. sit de jurisdictione Sonisij non et solvendo idonea fide jussione de judicio sisti de rato habendo, et de restituendo expensis per querelatum fiendis, si ei de solvendo ipse poenam in qua querelans veniet condemnandus, ubi querelam legitime non probaverit predere ad precepto. indicium, quibus indicijs habitis, et nulla eorum querelato copia data, si tractet de maleficio, ubi poena sanguinis, vel corporis afflictiva ingeberetur reprius pars D. D. Sonisij deputato formet inquisitio contra delinquentem, que continet nomen, et cognomen inquisiti, ac nomen eius patris, delictum commissum cum circumstantijs debitis que faciunt in aliud delicti nomen, sive speciem cum anno mense et die, et loco speciali, ac hora commissi criminis, ubi per indicia de hora appareat, que sit inquisitio formari non possit de animo deliberato, nisi cum consilio D. D. vicarij alias D. ij de qua novane, Dni. Sonisij seu absentis jurisperiti in civitate novane per alias D. D. Sonisij

currere, nisi postquam ille seu illa cui dª hereditas delata
ut supra

ad hoc specialiter deputati, cuius inquisitionis
copia signata per ipsum D. Pretorem et subscripta
per not. banni fiunt fori ij intimetur, et dimittatur
per seruos fori. fori ij intimetur inquisitio P.
reperto, vel domui eius solite hab. in aliquo de
fori ij, si inquisitus fuerit et habitaverit in aliquo de
fori ij, et ubi non fuerit de jurisdne fori ij, vel non
habitaverit in ea jurisdne ad locum commissi delicti
et ad pitonis arenghere, tori fori ij ubi termino
trium dierum ad respondendum et deliberandum
legmis ipsi inquisitioni, et que tem. si inquisitus
non comparuerit ponatur in banno de contempta
et inobedientia, qui bannus fiemetur in scriptis
ut ipse si inquisitus in term. triginta dierum conti-
nuorum legmis ad bannum fiuis fori ij et eorum
pti D. Pretore comparuerit et se in eius fori ij
consignaverit, et solvat decem fl. per contumacia
purgando penis non. officij pred. deposuerit et
inquisitioni respondent, cuius banni copia in scriptis
signata et subscripta ut supra intimetur, et dimitta-
tur inquisito ut supra, et qui no. et inquisito non
comparente in termine pred. qd. pti D. Pretor
repetito prius per eum legmis et cum interventu
D. procuratoris fiscalis ibidem, et emanato prius et
intimato modo quo. inquisito peremptorio cum term.
trium dierum continuorum comparendi ad videndum
se condemnari pti D. Pretor ad bannum fiuis fori ij
ultra die ipsius termini delinquentem condemnet
in penis in terminis limitatis in gme reff. et inqr
-sito intem. de quo pr. seu ante compo. et alia
pena sanguinis, vel coporis afflictiva in gener.
te in forfis pr. D. Pretoris pr. constituende et manda-
-tis tuis parende, talis comp. purgata prius per
eum contum. ut supra per ipsum D. Pretorem
cum eius comparitione qualis qqz. sit admittatur et

in carcere tuto in loco fori ij pred. debito modo et cum fenis
ad pedes, seu manus inquisiti, si eidem D. Pretori videbitur
opportunum in carcere d. quo casu et ubi eidem D. Pretori
caner non videretur futurum liceat et pti D. Pretori carcerat-
-um in carcerare ipsum consignare, consulibus, Comi et
hominibus fori ij sub bona custodia tenendum subeadem
poena, qua carceratus condemnari poset, quibus factis
et receptis per ipsum D. Pretorem debitis et legitimis ind-
-icij, et eis legme et cum interventu pti D. Procuratoris
fiscalis repetitis pius D. Pretor teneatur et debeat tali
carcerato si requisitus fuerit, ubi defensorem non habeat
providere ex officio pti D. ipse carcerati de legme et idoneo
procur. et defensore, quo facto eidem carcerato in
scriptis terminum ad faciendum suas defensiones sta-
-tuere ad minus diduum seu proximo futurorum, quem
terminum et ubi requisitus fuerit pius D. Pretor tene-
-atur et simil vel ibi, prout ei videbitur opportunum tot dem
seu dierum pro quolibet prorogare, et eidem ubi requisitus
fuerit eidem copiam processus et indicionum hre et
que quascunque defensiones, et legmas probat. quas
idem Carcerat pte vel eius procuratorem facere
voluerit recipere, et in actis officij sui registrari facere
in quo termino etiam idem D. Pretor de officio seu ad
instam querelantis et indicia contra inquisitum assu
-mere et processum conficere possit et ad tormen
carcerati, et testium evacuationem pro utraque parte
prout justum fuerit ad dilucidationem processus deven
-iendo habito prius per eum cum duobus de torturam
fiendam consilio apparere, prout infra inserentis
haberi debet ita tn. quod ad torturam non deveniatur
nisi in casibus in quibus poena sanguinis seu coporis
afflictiva inquisito inferenda esset, quibus terminis elapsis
et habito prius cum conditionem vel absolutionem inqr
-sito fiendam per ipsum D. Pretorem in scriptis consilio
et apparend. secreto, et nemini pandia pti N. D. Vicarij

currere, nisi postquam ille seu illa cui dª hereditas delata

Generalis Gubª novare, seu alterª jurisperiti per
ptum Redmum DD. Senioij superinde deputandi, et
emanato prius eidem carcerato in scriptis ut supra
peremptorium termino trium dierum ad faciendum
quascunque suas defensiones ptius D. Pretor ten-
=eatur contra carceratum, seu pro procedere et
devenire ad sententiam condemnatoriam vel absolu-
tionem juxta formam Senatusconsulti per eum ut supra
habendi, quæ sententia fiat et publicetur ultima die
termini dicti peremptorij ad banchum juris Senatus
ciuitatis ibidem consultibus Senatoribus ad id deputatis
fieri, et quod sententia registretur in actis officij
ipsius D. Pretoris, quod sententia lata, ubi carce-
=ratus veniat corporaliter condemnandus sententia
ipsa statim executioni mandetur, pro qua executione
facienda consules, quos et homines Senatus teneantur
et debeant providere de curribus vrea, missam eccle-
=sionem prendam necessarijs, et gubernatis ipsa
puto fieri possit et ubi veniat absolvendus Pretor
ipse statim ipsum carceratum relaxare teneatur
ingrune, et ubi ad querelam alicuius processum
fuerit, querelans condemnetur et teneatur ad
solutionem quarumcunque expensarum in pre-
missis fiendarum pars respectu officij quam
respon querelati.

Et ubi poena sanguinis, seu corporis afflictiva non ingerere-
=tur, inquisitio interm. banni pred. seu ante comparu-
=entem per se et vel leg. Procuratorem, et leg. et idoneæ
in jure de ptio D. Pretoris promittentes, et fide jubente
de standa et parendo juri, et de solvendo omnem
condemnem, quæ contra eum de jure fieri poterit, recepti
per ipsum D. Pretorem debitis et legalis indicijs et
=etiam ptius D. Pretor teneatur et debeat inquisito seu
eius procur. in scriptis terminum ad faciendum
suas defens. es statuere, et prorogare, seu prorrogare

et facere in actibus, et per eas prout ptª contra carceratos
fieri debet, qui termini, et sint coñes, tam officio, quam
querelanti, tam ad indicandum, quam ad coadiuvandum
processum, et reprobandum, quibus terminis elapsis ptus
D. Pretor emanato prius inquisito, seu eius legª procur
in scriptis peremptorio, ~~per eius~~ cum termo dierum trium
ad faciendum suas defensiones, teneatur et debeat ultima
die termini ipsius peremptorij procedere, et devenire
ad sententiam contra inquisitum, vel pro ea condemnatoriam
vel absolutoriam et ita se ipso et absque consilio sapientis
cum intervento DD. Procuratoris fiscalis, qui consilium
sapientis et quod petat non admittatur si eidem Dno Pre-
tori non placuerit, quæ sententia fiat, et registretur
quod ptª et ubi inquisitus veniat absolvendus si ad quem
=clam contra eum datam processum fuerit, condem-
=tetur querelans in eadem poena, qua querelatus veni-
=bat condemnandus, ubi legª querela probata non fuisset
ac ctª in expensis per querelatum factis, et ubi inquisitus
veniat condemnandus, condemnetur secundum qualitat-
=em, et quantitatem delicti in poenis in terminis limit-
=atis congruo reqdo et inquisito non compte in termino inq-
=uisitº procedatur contra eum ad bannum do. contemptus
et inobedientiæ, qui bannus in scriptis fiat, et fiet, salvo
inquisitus in termino quindecim dierum continuorum
proxime futurorum coram ptº D. Pretore, ad banchum
juris Senatus comparuerit, et inquisitioni respondere
et soldos decem pro contumacia purgando, ut supra depos-
=uerit, et legª et idoneæ promiserit et satisdederit de ind-
=emni, et legª et idonee promiserit et satisdederit de ind-
sisti, et de soldo omnem condemnationem, quæ contra
eum de jure fieri potuit cuius banni ignia intimetur
dicti supra et tinº inter. ipsius banni non compte proceda-
contra eum ad condemnationem, servato modo superius
contra non compte ordinato.

currere, nisi postquam ille seu illa cui Dª hereditas delata

currere, nisi postquam ille seu illa cui dª hereditas delata